

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11Co/64/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6714206907
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Zlocha
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6714206907.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Zlochu a sudcov JUDr. Renáty Deákovovej a JUDr. Ing. Jána Gandžalu, PhD. ako členov senátu, v spore žalobkyne: P. R. Q., nar. XX. marca XXXX, bytom D. ulica XXX/XX, XXX XX F., zastúpená AK Dlhopolec s.r.o., IČO: 36 867 306, so sídlom Nám. SNP 27, 960 01 Zvolen, proti žalovanému: prof. P. Q. Q., S., nar. XX. mája XXXX, bytom D. ulica XXX/XX, XXX XX F., zastúpený JUDr. Jánom Krnáčom, advokátom, IČO: 37 894 692, so sídlom Nám. SNP 70/36, 960 01 Zvolen, o vylúčenie žalovaného z užívania rodinného domu, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Zvolen, č. k. 11C/79/2014-490 zo dňa 24. júna 2021 takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu **p o t v r d z u j e**.

II. Žalobkyňa **m á n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania, ktoré je jej žalovaný **p o v i n n ý** zaplatiť v lehote troch dní od právoplatnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie i ich výške.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Zvolen (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 11C/79/2014-490 zo dňa 24. júna 2021 rozhodol nasledovne:

I. Súd vylučuje žalovaného z užívania nehnuteľností vedených Okresným úradom Zvolen, katastrálny odbor, nachádzajúcich sa v okrese Zvolen, v obci F., v katastrálnom území F.:

na LV č. XXX

- stavby - rodinného domu súpisné číslo XXX postaveného na parcele číslo XXX/X
- stavby - dvojgaráže súpisné číslo XXX postavené na parcele číslo XXX/X
- pozemku - parcely registra "C" parc.č. XXX/X, o výmere 704 m², záhrada
- pozemku - parcely registra "C" parc.č. XXX/X, o výmere 73 m², zastavaná plocha a nádvorie
- pozemku - parcely registra "C" parc.č. XXX/X, o výmere 135 m², zastavaná plocha a nádvorie
- pozemku - parcely registra "C" parc.č. XXX/X, o výmere 19 m², zastavaná plocha a nádvorie
- pozemku - parcely registra "C" parc.č. XXX/X, o výmere 42 m², zastavaná plocha a nádvorie
- pozemku - parcely registra "C" parc.č. XXX/X, o výmere 63 m², zastavaná plocha a nádvorie
- pozemku - parcely registra "C" parc.č. XXX/X, o výmere 103 m², zastavaná plocha a nádvorie

na LV č. XXX

- pozemku - parcely registra "C" parc.č. XXX, o výmere 846 m², záhrady
- pozemku - parcely registra "C" parc.č. XXX, o výmere 150 m², zastavaná plocha a nádvorie.

II. Žalovaný je **povinný zaplatiť** žalobkyňu náhradu trov konania v rozsahu 100%, do 3 dní od právoplatnosti uznesenia súdu o určení výšky náhrady trov konania.

III. Žalovaný je **povinný zaplatiť štátu** na účet Okresného súdu Zvolen náhradu trov konania v rozsahu 100%, do 3 dní od právoplatnosti uznesenia súdu o určení výšky náhrady trov konania.

1.1 Z odôvodnenia rozsudku okresného súdu vyplýva, že žalobkyňa sa pôvodne žalobou domáhala voči žalovanému jeho vylúčenia z užívania rodinného domu, nachádzajúceho sa na ulici D. XXX/XX, F., postaveného na pozemku CKN XXX/X; domáhala sa tiež náhrady trov konania. Žalobu vo veci samej v podstate odôvodnila tým, že podala i návrh na rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom pochádzajúcim z manželstva na čas po rozvode manželstva; príčinu rozpadu manželstva videla v bezdôvodnej žiarlivosti žalovaného na každé jej konanie. Tvrdila, že žalovaný ju neopodstatnenou žiarlivosťou dlhú dobu psychicky týra, bezdôvodne mimoriadne agresívne fyzicky napáda. Uviedla, že ju podozrieva, sleduje, s ktorými osobami sa stretáva, kontroluje jej telefonáty a správy. Už od roku 2006 jej vulgárne nadáva, uráža ju, fyzicky napáda, a to aj pred maloletými deťmi. Taktiež uviedla, že konanie žalovaného bola nútená v roku 2008 oznámiť orgánom činným v trestnom konaní. Hrubé a vulgárne správanie žalovaného voči nej pokračovalo aj v ďalších rokoch, žalovaný ju naďalej psychicky týral, hrubo a vulgárne jej nadával, viackrát ju fyzicky napadol. Z týchto dôvodov bola nútená na krátky čas sa odsťahovať aj s maloletými deťmi zo spoločnej domácnosti. Agresívne správanie žalovaného voči nej sa odohrávalo často aj pred očami maloletých detí; agresivita žalovaného negatívne vplývala aj na psychiku maloletých detí, predovšetkým u staršieho syna. Aj v čase podania žaloby tento stav neustal, žalovaný ju psychicky týral, urážal, ponižoval a jeho agresivita vyústila do takej miery, že bola nútená ďalšie konanie žalovaného dňa 22.03.2014 opätovne oznámiť orgánom činným v trestnom konaní. Podaním zo dňa 07.01.2015 žalobkyňa navrhla, aby súd pripustil zmenu žalobného petitu tak, aby žalovaného vylúčil z užívania nehnuteľností, vedených Okresným úradom Zvolen, katastrálnym odborom, nachádzajúcich sa v okrese T., Obci F., katastrálnom území F. a to: stavby - rodinného domu so súpisným číslo XXX postavenom na parc.č. XXX/X, stavby - dvojgaráže so súpisným číslom XXX postavené na parc.č. XXX/X, pozemku - parcely registra „C“ parc.č. XXX/X o výmere 704 m² záhrady, pozemku - parcely registra „C“ parc.č. XXX/X o výmere 73 m² zastavané plochy a nádvoria, pozemku - parcely registra „C“ parc.č. XXX/X o výmere 135 m² zastavané plochy a nádvoria, pozemku - parcely registra „C“ parc.č. XXX/X o výmere 19 m² zastavané plochy a nádvoria, pozemku - parcely registra „C“ parc.č. XXX/X o výmere 42 m² zastavané plochy a nádvoria, pozemku - parcely registra „C“ parc.č. XXX/X o výmere 63 m² zastavané plochy a nádvoria, pričom uvedené nehnuteľnosti sú zapísané na LV č. XXX, ďalej pozemku - parcely registra „C“ parc.č. XXX o výmere 846 m² záhrady, pozemku - parcely registra „C“ parc.č. XXX o výmere 150 m² zastavané plochy a nádvoria, pričom uvedené nehnuteľnosti sú zapísané na LV č. XXX (ďalej len „predmetné nehnuteľnosti“). Súd uznesením sp.zn. 11C/79/2014-237 zo dňa 23.02.2015, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 11.03.2015, zmenu žalobného petitu v zmysle procesného návrhu žalobkyne zo dňa 07.01.2015, ktorý bol doručený súdu dňa 08.01.2015, pripustil.

1.2 Žalovaný žalobu považoval za nedôvodnú, zakladajúcu sa na nekorektných a vykonštruovaných tvrdeniach. Pokiaľ ide o trestné oznámenie z roku 2008, poukázal na rozhodnutie okresnej prokuratúry, sp.zn. 1Pv/460/2008 zo dňa 14.06.2010; v rámci trestného konania bolo skúmané aj to, či sú tvrdenia žalobkyne pravdivé, skúmaná jej osobnostná štruktúra, duševný stav, a bolo zistené, že žalobkyňa trpí úzkostnou depresívnou poruchou, sú u nej prítomné rôzne zmeny nálad, tento stav nebol spôsobený a vyvolaný žiadnou traumatizáciou, žiadnym konaním zo strany žalovaného. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp.zn. 17CoP/43/2014-84 zo dňa 11.06.2014, ktorým došlo k zmene prv vydaného predbežného opatrenia, ktorým mu bolo nariadené, aby nevstupoval dočasne do predmetnej nehnuteľnosti. S poukazom na ustanovenie § 146 ods. 2 Občianskeho zákonníka zdôraznil, že z jeho strany by muselo ísť o konanie takej vážnej intenzity a takého vážneho nebezpečenstva, ktoré by presahovalo jeho ústavné garancie ako je právo vlastníť, právo bývať a právo osobnej slobody. Uviedol, že dôvod, pre ktorý žalobkyňa podala žalobu, vyplýva zrejme z tvrdenia, že rodinný dom bol financovaný z prostriedkov jej rodičov, avšak v právnom štáte nemôže byť zneužívaný inštitút vylúčenia z užívania nehnuteľností bez absencie skutkových a právnych dôvodov. Odmietol skutkové tvrdenia žalobkyne a mal za to, že žalobkyňa konštruuje a manipuluje skutkové tvrdenia, v žalobe rozoberá trestné stíhanie z roku 2008, o jeho údajnom konaní voči nej z nasledujúceho obdobia v žalobe nie je ani zmienka, až neskôr žalobkyňa začala účelovo tvrdiť, že jeho následné agresívne konanie voči nej bola nútená opätovne oznámiť orgánom činným v trestnom konaní. Uviedol, že jeho spolužitie so žalobkyňou je ovplyvnené autistickým postihnutím staršieho syna, museli riešiť problémy, ktoré bežné rodiny neriešia. Poukázal na skutočnosť, že niekedy vo februári 2014 mu žalobkyňa prehľadávala veci, našla v jeho peňaženke nejaký bloček o ubytovaní pre dve osoby; spustila sa lavína obvinení a negatívneho správania žalobkyne voči nemu. Aj v marci 2014, keď odišiel na služobnú cestu, boli rôzne invectívy, urážky zo strany žalobkyne, s kým sa má schádzať a ako sa má schádzať. Z trestného konania vedeného od roku 2008 vyplýva, že pre správanie žalobkyne je typické, že trpí

duševnými postihnutiami a kolísavými zmenami nálad, čo podľa žalobcu viedlo k rôznym podaniam žalobkyne na súd. Taktiež namietol, že rodičia žalobkyne dlhodobo nevhodným a nešťastným spôsobom ovplyvňovali ich manželské spolužitie, vstupovali do ich manželského vzťahu, čo sa odrazilo negatívne na fungovaní manželstva. Žalobkyňa sa stará o autistu, nepracuje, on je živiteľom rodiny. Zabezpečuje celú domácnosť, pracuje na dva pracovné úväzky. Naproti tomu žalobkyňa, keď sa jej niečo znepestí, reaguje rôznymi spôsobmi a jej reakcie vyúsťujú do rôznych podaní. Žalobu žiadal zamietnuť pre absenciu skutkových a právnych dôvodov.

1.3 Súd prvej inštancie v konaní uznesením č.k. 11C/79/2014-153 zo dňa 21.11.2014 nariadil predbežné opatrenie a žalovanému dočasne uložil, do právoplatného skončenia konania, nevstupovať do predmetných nehnuteľností; uvedené uznesenie bolo podrobené odvolaciemu prieskumu Krajským súdom v Banskej Bystrici, ktorý uznesením sp.zn. 14Co/2/2015-222 zo dňa 13.01.2015 napadnuté uznesenie okresného súdu potvrdil. V konaní o nariadenie neodkladného opatrenia bolo ustálené, že žalobkyňa dôvodné podozrenie z násilia vo vzťahu k žalovanému pre účely nariadenia neodkladného opatrenia preukázala dostatočným spôsobom, a to najmä dôkazmi na preukázanie svojich tvrdení, znaleckým posudkom č.24/2013 a č.25/2014 vypracovanými súdnou znalkyňou PhDr. Štefániou Stanislavovou, ktorých zadávateľom bolo Okresné riaditeľstvo PZ, odbor kriminálnej polície vo Zvolene vo veci trestného stíhania za zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods.1 písm. a), e) Trestného zákona. Okresný súd poukázal tiež na uznesenie č.k. 11C/79/2014-308 zo dňa 29.05.2015, ktorým konanie prerušil do skončenia trestného konania vedeného pred OR PZ vo Zvolene pod ČVS: ORP-682/1-VYS-ZV-2014, nakoľko v trestnom konaní bola riešená otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie aj v občianskoprávnej veci. Po skončení trestného konania rozsudkom Okresného súdu Zvolen, č.k. 1T/100/2016-920 zo dňa 25.02.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici, č.k. 5T/97/2019-955 zo dňa 12.01.2021, okresný súd uznesením, č.k. 11C/79/2014-428 zo dňa 12.04.2021 rozhodol, že pokračuje v prerušenom konaní.

1.4 Okresný súd aplikoval § 146 ods.2 Občianskeho zákonníka, § 193 zákona č.160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“), vykonal rozsiahle dokazovanie výsluchom strán sporu, výpoveďami svedkov, ktorých navrhli strany sporu, pripojenými spismi, listinami z pripojených spisov a listinnými dôkazmi obsahnutými v súdnom spise. Z pripojených spisov okresný súd zistil, že žalobkyňa a žalovaný boli manželmi; z manželstva sa narodili dve deti. Ich manželstvo bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Zvolen, č.k. 13P/13/2014-479 zo dňa 09.11.2015, ktorý čo do rozvodu manželstva nadobudol právoplatnosť dňa 15.12.2015. Z listov vlastníctva vyplýva, že žalobkyňa a žalovaný sú v režime bezpodielového spoluvlastníctva vlastníckymi nehnuteľnosťami, vo vzťahu ku ktorým sa žiada vylúčenie z užívania. Zároveň zo spisu sp.zn. 17C/43/2018 okresný súd zistil, že ku dňu rozhodnutia vo veci samej konanie ohľadne vysporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov po rozvode manželstva nie je právoplatne skončené; v rámci vyporiadania BSM bolo žiadané vyporiadanie nehnuteľností, ku ktorým sa navrhuje vylúčenie z užívania. Sporná medzi stranami v konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva bola cena nehnuteľností, bolo nariadené znalecké dokazovanie. Z obsahu spisu vyplýva obsah vykonaných dôkazov, výsluch žalobkyne, žalovaného, obsah lekárskeho správ, záverov vyplývajúcich z vyšetrovacieho spisu Okresného riaditeľstva Policajného zboru vo Zvolene, Úrad justičnej a kriminálnej polície PZ Zvolen sp.zn. ČVS: ORP-471/OVK-ZV-2008. Súd prvej inštancie vyslúchol svedkov A. Z. E., B. D., oboznámil sa s predloženou fotodokumentáciou. Boli predložené psychologické vyšetrenia, doklad o preskúmaní zdravotnej spôsobilosti žalovaného, písomné čestné vyhlásenie svedka P. S. B., S., pracovné hodnotenie a charakteristika žalovaného od jeho zamestnávateľa Technická univerzita vo Zvolene, ako aj Univerzita R. C. v T.. Súd vyslúchol aj navrhovaného svedka A. D., oboznámil sa s vyhlásením manželov S. a K. Z.. Z napadnutého rozhodnutia vyplýva obsah spisu Okresného súdu Zvolen, sp.zn. 1T/100/2016, a teda, že žalovaný bol rozsudkom Okresného súdu Zvolen, č.k. 1T/100/2016-920 zo dňa 25.02.2019 uznaný za vinného zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. e), ods. 2 písm. d) Trestného zákona, účinného do 01.01.2016, s poukazom na ustanovenie § 138 písm. b) Trestného zákona; bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 rokov s tým, že výkon trestu odňatia slobody mu bol podmienene odložený, bol mu uložený probačný dohľad nad jeho správaním v skúšobnej dobe. Skúšobná doba bola stanovená na 4 roky. Žalovanému bola uložená povinnosť nahradiť poškodenú žalobkyňu škodu vo výške 9.660,-Eur. Krajský súd v Banskej Bystrici svojím uznesením, č.k. 5T/97/2019-955 zo dňa 12.01.2021 odvolanie žalovaného ako obžalovaného a okresného prokurátora voči rozsudku súdu prvého stupňa zamietol. Z trestného spisu vyplýva podanie znaleckých posudkov MUDr. Kataríny Kašparovej a MUDr. Renáty Loškovej a doplnky k týmto posudkom. Bol podaný znalecký posudok i MUDr. Jána Vongreja,

MUDr. Martina Somoru a PhDr. Jindřicha Cupáka a napokon i znalecký posudok PhDr. Štefanie Stanislavovej. Napokon okresný súd vykonal aj dôkaz predložený žalobkyňou, a to komunikácia medzi synom M. a žalovaným vo forme SMS po skončení trestného konania.

1.5 Po takto vykonanom dokazovaní okresný súd poukázal na ustanovenie § 193 C.s.p. o viazanosti súdu rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin a o tom, kto ho spáchal a z ustanovenia § 146 ods.2 Občianskeho zákonníka vyvodil, že obmedziť výkon vlastníckych práv jedného z manželov za predpokladu, že zo strany jedného z manželov došlo

- i. k fyzickému násiliu alebo psychickému násiliu alebo hrozbe týmito násiliami,
- ii. násilie smerovalo voči spoluvlastníkovi alebo osobe tomuto spoluvlastníkovi blízkej,
- iii. osoba, voči ktorej násilie smerovalo, býva v spoločnom dome alebo byte,
- iv. ďalšie spolužitie v spoločnom dome alebo byte sa stalo neznesiteľným,
- v. spoločnou vecou je dom alebo byt.

Ustálil, že žalobkyňa preukázala v konaní kumulatívne splnenie všetkých hmotnoprávných podmienok ustanovenia § 146 ods.2 Občianskeho zákonníka, a bolo dôvodné žalobe žalobkyne vyhovieť. Vzhľadom na vyššie uvedené okresný súd ustálil, že počas manželského spolužitia žalobkyne a žalovaného dochádzalo ku konfliktom; strany sporu žili spolu s deťmi v nehnuteľnostiach v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov. K vyporiadaniu bezpodielového spoluvlastníctva doposiaľ po rozvoze manželstva nedošlo; skutočnosť, že nehnuteľnosti patria do BSM, nebola medzi stranami sporu sporná. Nie je tak doposiaľ právoplatne rozhodnuté, ktorý z rozvedených manželov sa stane vlastníkom predmetných nehnuteľností, tieto sú spoločnou vecou oboch strán sporu, čím je naplnený hmotnoprávny predpoklad aplikácie ustanovenia § 146 ods.2 Občianskeho zákonníka. Žalobkyňa pritom v predmetnom rodinnom dome naďalej býva, užíva ho spolu s deťmi pochádzajúcimi z manželstva, ktoré sú v súčasnom období už plnoleté. Uvedeným je splnená aj ďalšia hmotnoprávna podmienka ustanovenia § 146 ods.2 Občianskeho zákonníka; žalobkyňa býva v spoločnom dome, z ktorého užívania žiadala žalobou žalovaného vylúčiť.

1.6 Podľa názoru okresného súdu, žalobkyňa tak isto preukázala, že zo strany žalovaného ako manžela žalobkyne došlo k fyzickému alebo psychickému násiliu alebo hrozbe týmito násiliami voči žalobkyňi; žalovaný mal žalobkyňi v spoločnej domácnosti spôsobiť fyzické a psychické utrpenie skutkovo popísané vo výroku právoplatného trestného rozsudku, č.k. 1T/100/2016-920 zo dňa 25.02.2019. Žalovaný bol právoplatne odsúdený za zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa ustanovenia § 208 ods.1 písm. a), písm. e), ods.2 písm. d) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. b) Trestného zákona; rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 12.01.2021 spolu s uznesením odvolacieho súdu vydaného v predmetnej veci. Práve výsledkami právoplatne skončeného trestného konania žalobkyňa preukázala, že žalovaný voči nej ako blízkej osobe jej spôsobil fyzické a psychické utrpenie, tento čin spáchal závažnejším spôsobom konania, a to po dlhší čas. Z uvedeného vyplýva naplnenie ďalšej hmotnoprávnej podmienky aplikácie ustanovenia § 146 ods.2 Občianskeho zákonníka. Za nepochybné tiež okresný súd považoval, že ďalšie spolužitie medzi stranami sporu v rodinnom dome sa stalo neznesiteľným; tento predpoklad je naplnený, ak zo strany jedného z manželov došlo k fyzickému násiliu alebo psychickému násiliu, alternatívne hrozbe týmito násiliami. Súd prvej inštancie mal zato, že obrana žalovaného v tom, že aktuálne žalobkyňi z jeho strany žiadne takéto násilie nehrozí, neobstojí, od vydania predbežného opatrenia žalovaný 78 mesiacov nehnuteľnosti a ani spoločný dom neužíva, so žalobkyňou nekomunikuje a nebolo od roku 2015 vykonané žiadne dokazovanie, ktoré by poukazovalo na také jeho správanie, ktoré by aktuálne odôvodňovalo naplnenie hmotnoprávnej podmienky aplikácie ustanovenia § 146 ods.2 Občianskeho zákonníka. K obrane žalovaného k naznačenom smere okresný súd uviedol, že konanie žalovaného bolo preukázateľne ustálené v trestnom konaní, trestný čin, z ktorého bol uznaný vinným, bol páchaný závažnejším spôsobom konania a dlhší čas. V iných konaniach, na ktoré žalovaný poukazoval, nešlo o skutkovo obdobné veci. V prejednávanej veci je závažnosť konaní zásadne odlišná v neprospech žalovaného, a to najmä z hľadiska závažnosti a nebezpečnosti. Okresný súd uviedol, že nebolo možné neprihliadať na to, že žalovaný sa fyzického a psychického násillia voči žalobkyňi dopúšťal dlhodobo niekoľko rokov, opakovane a v porovnávanom spore (na ktorý poukazoval žalovaný) išlo len o ojedinelé konanie žalovaného manžela kvalifikované ako priestupok proti občianskemu spolunažívaniu. V tomto smere okresný súd poukázal na závažné poškodenie zdravia v podobe sťaženia spoločenského uplatnenia, za čo bolo žalobkyňi priznané odškodnenie vo výške 9.660,- Eur; zo znaleckých posudkov vyplýva záver o prítomnosti chronifikovanej neuropatickej symptomatiky u žalobkyne, táto je trvalá, diagnosticky zodpovedá príznakom úzkostnej a depresívnej reaktívnej poruchy a somatoformnej neurotickej poruchy. Vyplýva z dlhodobej psychotraumatizácie z obdobia spolužitia vo

vzťahu s bývalým manželom. Z posudkov ďalej vyplynulo, že žalobkyňa trpí postrahovanou úzkostne depresívnou poruchou, ktorá je dôsledkom dlhodobého psychického a fyzického týrania zo strany manžela a ekonomickým a sociálnym obmedzovaním. Vzhľadom k uvedenému, aj keď okresný súd súhlasil, že od roku 2015 nebolo v konaní žalovaného preukázané žiadne jeho konanie a správanie voči žalobkyni, ktoré by napĺňalo znaky opakovaného fyzického, psychického ubližovania a obe strany potvrdili, že po vydaní predbežného opatrenia došlo k upusteniu konania a správania sa žalovaného voči žalobkyni v podobe psychického a fyzického násillia, bolo dôvodné žalobe vyhovieť. Súd prvej inštancie prihliadol na to, že konanie o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva k spoločnému rodinnému domu nie je skončené; pokiaľ by žalovaný nebol vylúčený z užívania rodinného domu, po strate účinnosti predbežného opatrenia by ako bezpodielový spoluvlastník bol oprávnený dom užívať a v konaní o vylúčenie z užívania rodinného domu nie je možné judikovať, ako bude rozhodnuté o vysporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva. Konanie žalovaného voči žalobkyni vykazovalo znaky násillia aj pred obdobím, ktoré bolo ustálené v trestnom konaní. Okresný súd rovnako prihliadal na skutočnosť, že vzťah žalovaného k deťom pochádzajúcim z manželstva a bývajúcim so žalobkyňou je narušený. Žalovaný nepoprel tvrdenie žalobkyne, že so starším synom sa prestal stykať odvtedy, ako zistil, ako mu v trestnom konaní nemôže pomôcť a mladšieho syna prestal navštevovať od rozhodnutia odvolacieho súdu v trestnej veci. Žalovaný nepoprel ani žalobkyňou predloženú elektronickú komunikáciu žalovaného so synom z roku 2021, z ktorej vyplýva, že vzťah žalovaného voči synovi je narušený; okresný súd prisvedčil žalobkyni, že je tomu tak z dôvodu, že syn vypovedal v trestnom konaní v prospech matky.

1.7 Za neopodstatnenú považoval okresný súd námietku žalovaného, že žalobkyňa žalobou sleduje majetkové zvýhodnenie a ustálil, že ohľadne spoločného rodinného domu prebieha konanie o vysporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, vykonáva sa v ňom dokazovanie za účelom zistenia všeobecnej hodnoty spoločných nehnuteľností. Iba skutočnosť, že žalobkyňa podala žalobu na súd posledný deň zákonnej lehoty, nie je dôvodom ovplyvňujúcim rozhodnutie súdu v prejednávanej veci; z konania žalobkyne nemožno vyvodit', že žalobou o vylúčenie z užívania rodinného domu sledovala majetkové zvýhodnenie. Podľa názoru okresného súdu neobstojí ani obrana žalovaného spočívajúca v tvrdení, že žalobkyňa tým, že začala poukazovať na skutkové okolnosti prebiehajúceho trestného konania, zmenila skutkovú žalobu. Už v pôvodnej žalobe poukazovala na to, že neprijateľné konanie žalovaného voči nej pretrváva od roku 2006, v žalobe sa okrem pôvodného trestného konania v roku 2008 odvolávala ale aj na návrh na rozvod manželstva podaný v roku 2014, na skutočnosti, ktoré uviedla v návrhu na rozvod manželstva. Poukazovala, že správanie žalovaného je pretrvávajúce a opakujúce sa, z ktorého dôvodu v noci 2014 podala trestné oznámenie. Pri svojom výsluchu v roku 2014 svoje týranie popisovala skutkovými okolnosťami, ktoré ako skutky boli posudzované aj v trestnom konaní vedenom na Okresnom súde Zvolen pod sp.zn. 1T/100/2016. V konečnom dôsledku prebiehajúce trestné konanie bolo dôvodom na prerušenie súdneho konania až do právoplatného skončenia trestného konania. Ani námietku žalovaného o porušovaní jeho Ústavou Slovenskej republiky garantovaných vlastníckych práv, nevyhodnotil okresný súd za dôvodnú a mal zato, že právo na ochranu života a zdravia je silnejšie ako vlastnícke právo; právo na ochranu života a zdravia má absolútnu povahu a prednosť pred vlastníckym právom osoby, ktorá sa dopúšťa voči inej osobe násillia, či už fyzického alebo psychického.

1.8 Ďalšou skutočnosťou, ktorú bral súd prvej inštancie do úvahy, bol znalecký posudok MUDr. Jána Vongreja, MUDr. Martina Somoru a PhDr. Jindřicha Cupáka č.26/2015 zo dňa 11.05.2015, v zmysle ktorého bola u žalovaného konštatovaná adaptačná porucha pod obrazom úzkostnej depresívnej poruchy; znalci konštatovali, že štruktúra osobnosti žalovaného ho disponuje k impulzívnemu prejavu. Nebolo možné vylúčiť, že počas ovplyvnenia alkoholom môže byť u žalovaného prítomný sklon k agresívnemu správaniu; impulzivita je jeho trvalou osobnostnou výbavou a pri pití alkoholu sa zvyrazňuje. Uvedený dôkaz okresný súd vyhodnotil tak, že určité množstvo alkoholu odbrzdzuje impulzívne črty osobnosti žalovaného, čo u neho môže viesť k neočakávanému správaniu, ktoré nevyklučuje hrozbu násillia. Ak orgány činné v trestnom konaní žalovanému neuložili žiadne ochranné opatrenie vo vzťahu k žalobkyni, toto súd rozhodujúci v civilnom konaní nie je oprávnený vyhodnocovať a od druhostupňového rozhodnutia v trestnej veci uplynula pomerne krátka doba, aby boli vyhodnotené podmienky probačného dohľadu u žalovaného. Vzhľadom k tomu, že žalovaný bol vylúčený z užívania spoločného rodinného domu na základe predbežného opatrenia, nebol dôvod, aby orgány činné v trestnom konaní opätovne ukladali žalovanému zákaz vstupu do spoločných nehnuteľností alebo iné ochranné opatrenia.

1.9 Z navrhovaných dôkazov okresný súd odmietol vykonať dôkaz predložený zo strany žalovaného, a to oboznámením sa so 4 kusmi CD nosičov, ktoré boli predložené ako dôkaz i v trestnom konaní. Dôvod, pre ktorý okresný súd dôkaz nepripustil, bola skutočnosť, že záznam bol vyhotovený bez súhlasu žalobkyne v rodinnom dome, tento dôkaz nie je podstatný vzhľadom na výsledky trestného konania. Napokon aj súd v trestnom konaní zhodnotil, že zvukový záznam svojvoľne zachytený na diktafón bez súhlasu poškodenej a rešpektovania ustanovenia Trestného poriadku je zároveň porušením osobnostných práv poškodenej chránených Občianskym zákonníkom a Dohovorom o ľudských právach a základných slobodách. Okresný súd vyhodnotil aj výpovede svedkov P.. S. B., S., A.. Z. E., ktorí boli vypočutí v trestnom i v civilnom konaní; ich svedecké výpovede nevyvrátili záver súdu o tom, že žalobkyňa preukázala, že žalovaný sa dopúšťal voči nej fyzického a psychického násillia.

1.10 Na základe vyššie uvedených záverov okresný súd dospel k záveru, že je dôvodné žalobe žalobkyne vyhovieť.

1.11 Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania okresný súd aplikoval ustanovenie § 255 ods.1 C.s.p. a náhradu trov konania v rozsahu 100 % priznal plne úspešnej žalobkyne.

1.12 Okresný súd rozhodol aj o náhrade trov konania, ktorá patrí štátu, a ktoré vynaložil v súlade s ustanovením §148 v tom čase platného Občianskeho súdneho poriadku; s poukazom na článok 4 ods.2 C.s.p. s použitím ustanovenia § 253 ods.1 a § 255 ods.1 a § 470 ods.2 je možné štátu náhradu trov konania voči neúspešnej strane sporu priznať aj za právnej úpravy Civilného sporového poriadku. Ide o trovy štátu, ktoré vznikli z titulu zaplataenia svedočního A.. Z. E. v sume 7,03 Eur z prostriedkov štátu; k náhrade trov konania okresný súd zaviazal žalovaného v konaní plne neúspešného.

1.13 Pokiaľ ide o vydané predbežné opatrenie, toto okresný súd nezrušil, nakoľko bolo nariadené len do právoplatného skončenia vo veci samej a právoplatným skončením konania vo veci samej nariadené predbežné opatrenie zanikne právoplatnosťou rozhodnutia vo veci samej.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný (ďalej len „odvolateľ“), v ktorom navrhol, aby odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu zmenil, žalobu vo veci samej zamietol a žalovanému priznal náhradu trov konania voči žalobkyne v rozsahu 100%. Uplatnil odvolacie dôvody uvedené v § 365 ods.1 písm. a), b), c), d) a f) C.s.p., tvrdil tak, že neboli splnené procesné podmienky; súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam.

2.1 Odvolateľ v konkrétnostiach namietal, že okresný súd napadnuté rozhodnutie vydal bez opory v relevantnom a objektívnom dôkaznom stave a bez náležitého a komplexného zdôvodnenia; okresný súd akceptoval tendenčné a vykonštruované tvrdenia žalobkyne, ktorá v priebehu konania podsúvala a manipulovala s umelo vytvorenými scenármi a konštrukciami so snahou za každú cenu zbaviť žalovaného možnosti akéhokoľvek užívania spoločných nehnuteľností a vytvoriť si nadradenú pozíciu v rámci vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Súd prvej inštancie rozsudok odôvodnil odkazom na vlastnú interpretáciu úkonov trestného konania, avšak skutočný obraz žalobkyne, jej správania ako aj správania žalovaného bol aj je diametrálne odlišný, kde žalobkyňa sugestívne podsúvala a produkovala vo svojich podaniach a prejavoch realizovaných v trestnom i civilnom konaní.

2.2 Odvolateľ poukázal na časový harmonogram jednotlivých návrhov, ktorými žalobkyňa iniciovala konanie voči žalovanému od roku 2008 (návrh na rozvod manželstva, návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, návrh na určenie výživného pre manželku, návrh na nariadenie predbežného opatrenia); následne realizované návrhy na rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, návrh žalobkyne na predbežné opatrenie, návrh na určenie výživného pre manželku, žaloba o vylúčenie žalovaného z užívania rodinného domu. Odvolateľ zdôraznil, že žalobkyňa dňa 05.03.2014 podala žiadosť o poskytnutie právnej pomoci, dňa 14.04.2014 podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorému Okresný súd Zvolen vyhovel (uznesenie č.k. 13P/13/2014-56). Uvedené uznesenie bolo uznesením krajského súdu č.k. 17CoP/43/2014-84 zmenené a návrh bol zamietnutý z dôvodu, že žalobkyňa neosvedčila pravdivosť

svojich tvrdení, že žalovaný sa voči nej správa násilne. Žalobkyňa v žalobe vo veci samej a na pojednávaniach v mesiacoch júl a september vymedzila skutkový základ žaloby a konkretizovala trestné konanie; poukázala na konanie vedené pred OR PZ Zvolen pod ČVS: ORP-471/OVK-ZV/2008 a trestné oznámenie zo dňa 25.03.2014; po zmene právneho zástupcu došlo k úkonom a produkovaniu tvrdení, o ktoré žalobkyňa oprela druhý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. Po neúspechoch s vykonštruovaným trestným obvinením na základe oznámenia z 25.03.2014 žalobkyňa podala dňa 31.07.2014 na Okresnú prokuratúru Zvolen oznámenie na žalovaného pre údajné podozrenie zo zločinu týrania blízkej a zverenej osoby za mesiace apríl 2013 až do súčasnosti. V tomto trestnom konaní orgány činné v trestnom konaní a znalkyňa nepovažovali vôbec za potrebné ani vzhliadnúť a vyšetriť žalovaného, avšak na podklade žalobkyňou opisovaných tvrdení táto opakovane doručila okresnému súdu návrh na vydanie predbežného opatrenia k sp.zn. 11C/79/2014. Pre žalovaného z uvedeného vyplynulo, že žalobkyňa podala nedôvodné a neopodstatnené trestné oznámenie v roku 2008, nedôvodné priestupkové oznámenie dňa 25.03.2014 a keď tieto tvrdenia a oznámenia nevedli k obvineniu žalovaného a vydaniu neodkladného opatrenia o vylúčení z domovej nehnuteľnosti, žalobkyňa pristúpila k zmene svojich skutkových konštrukcií a tvrdení a začala produkovať v trestnom konaní tvrdenia o jej údajnom týraní od nezistenej doby v roku 2011 do 24.09.2014. Odvolateľ zdôraznil, že už tieto časové súvislosti a zmeny znehodnoverňujú osobu žalobkyne a meniace tvrdenia. Skutkový základ návrhu na vylúčenie žalovaného z užívania označených nehnuteľností zo dňa 14.05.2014 a skutkový základ trestného oznámenia iniciovaného trestným oznámením z 31.07.2014 bol rozdielny a neidentický. Žalobkyňa v novom trestnom oznámení akoby prezentovala duplikát predchádzajúceho trestného konania z roku 2008, toto však bolo uznesením Okresnej prokuratúry vo Zvolene č.k. 1Pv/460/08-41 zo dňa 14.06.2010 zastavené; tvrdenia žalobkyne neboli pravdivé, ale vymyslené a jediný incident medzi žalobkyňou a žalovaným nebol trestným činom. Žalobkyňa sama na základe vlastného uváženia učinila doznávajúcu výpoveď o vykonštruovaní prípadu; priznala, že jej výpoveď o údajnom týraní bola nadnesená, nezodpovedala objektívnej pravde, konflikt zveličila s hlavným cieľom ublížiť žalovanému a urobila tak aj pod nátlakom svojich rodičov. Už v uvedenom trestnom konaní (iniciovanom v roku 2008) znalec MUDr. Moravčík uviedol, že žalobkyňa nevykazovala znaky týranej osoby.

2.3 Odvolateľ taktiež zdôraznil, že v konaní o rozvod manželstva, zo zápisnice z pojednávania zo dňa 11.12.2014 okrem iného vyplynulo, že žalobkyňa sa pravidelne intímne stýkala so žalovaným až do augusta 2014; ustálil tak, že v reálnom správaní a prejavoch žalobkyne neboli prítomné žiadne obavy a následky údajného násillia uskutočňovaného zo strany žalovaného. Odo dňa 23.04.2014, kedy bol žalovanému doručený návrh na rozvod manželstva, žalobkyňa s ním bývala v spoločnej domácnosti, spoločne strávili veľkonočné sviatky, komunikovali spolu, intímne sa spolu stýkali, boli na spoločnom rodinnom výlete, zúčastnili sa pohrebu starého otca žalovaného. Za reálny obraz osobnosti žalobkyne, jej správania, či prejavov v období rokov 2011 až 2014 tak žalovaný považoval zistenia a závery znalcov MUDr. Ďuriana, MUDr. Vážneho a MUDr. Moravčíka; panovačné správanie, výbuchy a zmeny nálad boli v správaní žalobkyne prítomné vo vzťahu k manželovi, ako aj vo vzťahu k deťom. V tomto smere žalovaný poukázal na niekoľko z množstva vulgárnych, atakujúcich a násillie obsahujúcich verbálnych prejavov žalobkyne z rozhodného obdobia vo vzťahu k deťom pochádzajúcim z manželstva. V odvolaní konkrétne uviedol niektoré z verbálnych prejavov odo dňa 08.07.2014 do 23.08.2014. Z vyjadrení žalobkyne aj pred orgánom starostlivosti o maloleté deti vyplývajú premyslené a nadštandardné kontakty žalobkyne na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny. Uvedené okolnosti a skutočnosti zásadnou mierou spochybňujú tvrdenia žalobkyne a z nich vychádzajúci rozsudok, naopak preukazujú, že žalobkyňa nemala obavy z údajného násillného správania žalovaného, aj po podaní návrhu na rozvod a návrhu na vylúčenie žalovaného z užívania domu žila so žalovaným v spoločnej domácnosti, nevyhľadala žiadnu lekársku pomoc, políciu, vystupovala vypočítavo a tendenčne a jej skutočné prejavy obsahujú vo významnej miere vulgarizmy a atakujúce znaky. V tomto smere odvolateľ ustálil, že návrh na vylúčenie z užívania bol iba súčasťou a pokračovaním celkového zamýšľaného plánu manželky, ktorý zapadá do celkového zámeru a stratégie dosiahnuť rozvod, definitívne rozložiť rodinu a následne po prípadnom rozvode v rámci vyporiadania BSM získať rodinný dom v Lieskovci. O takýto cieľ sa už žalobkyňa v minulosti pokúšala v roku 2008; žalovaného pod hrozbou trestného stíhania vydierala, aby na ňu alebo deti prepísal spoločný rodinný dom. V máji 2014 zorganizovala a spustila celý plán znovu a opakovane žalovaného vydierala, aby na ňu prepísal rodinný dom. Vykonštruovala nepravdivé obvinenie o údajnej násillnosti žalovaného voči nej, toto ohlásila koncom marca 2014 na OO PZ vo Zvolene, účelom tejto konštrukcie bolo dosiahnuť vydanie súdneho predbežného opatrenia o dočasnom zákaze užívania domu žalovaným. Mala sa tak vytvoriť výhodná východisková pozícia na rozvodové konanie a sama žalobkyňa žalovanému uviedla, že toto urobila iba pre to, aby ich rozviedli, lebo vedela, že on s rozvodom súhlasiť nikdy

nebude. Fungovanie manželstva žalovaný vnímal inak ako žalobkyňa, žalovaný okrem starostlivosti o deti a rodinu financoval celú domácnosť výlučne sám na úkor voľného času a vlastného zdravia, v roku 2010 začal pracovať na dvoch vysokých školách na dva plné pracovné úväzky. Zabezpečoval aj ďalšie výdavky spojené s dostavbou spoločného rodinného domu, dovolenkami, bol nútený si viackrát aj požičiavať, aby rodinu zabezpečil podľa predstáv žalobkyne. Vypočítavosť a načasovanosť správania žalobkyne postupne potvrdila aj skutočnosť, že druhý návrh na predbežné opatrenie bol vypracovaný a podaný v čase, keď nebol na území Slovenskej republiky. Žalobkyňa tak zopakovala obdobný scenár ako z apríla 2014, naplánovala vydanie predbežného opatrenia počas neprítomnosti žalovaného, resp. počas jeho pracovného pobytu v zahraničí. Žalovaný žalobkyňu neobmedzoval, snažil sa nerezignovať na úlohu otca a nevtiahuť synov do problémov so žalobkyňou, nemanipuloval a nezaťažoval ich poskytovaním a posúvaním rôznych skresľujúcich, či zavádzajúcich tvrdení. Uvedené potvrdzuje aj psychologické vyšetrenie žalovaného z júla 2014 u psychologičky Mgr. Dianiškovej, podľa ktorého záveru je žalovaný pracovitý, tvorivý, vytrvalý, má vypestované empatické schopnosti, záujem o druhých a má dobrý vzťah k deťom.

2.4 Žalovaný má zato, že vyvrátil aj tvrdenie žalobkyne o jeho sklone k nadmernému konzumovaniu alkoholických nápojov, absolvoval vyšetrenia preskúmaním zdravotnej spôsobilosti v októbri 2014, potvrdené psychiatrickou MUDr. Lukovou, z ktorého vyplýva, že psychiatrickému vyšetreniu zameranému na zistenie závislosti od alkoholu sa podrobil s negatívnym výsledkom.

2.5 Odvolateľ tvrdil, že súd prvej inštancie interpretoval jednotlivé dôkazy a úkony z trestného konania vedeného pred Okresným súdom Zvolen pod sp.zn. 1T/100/2016 a súčasne vedeného civilného konania selektívne, jednostranne a neobjektívne v neprospech žalovaného, o dôkazoch vyznievajúcich v prospech žalovaného sa buď nezmieňuje alebo k nim pristúpil paušalizujúco bez hodnotenia ich skutočného a konkrétneho obsahu. V tomto smere poukázal na vyjadrenie svedkov P. S. B., S., M. Z., A. Z. E., z ktorých výpovedí vyplývalo, že ráznejšou, výbušnejšou a impulzívnejšou osobou v manželskom vzťahu bola práve žalobkyňa, u ktorej boli prítomné opakované prejavy žiarlivosti, ktoré nemala problém prejaviť aj na verejnosti. Správanie žalovanej podľa svedkov nevykazovalo žiadne znaky, prejavy, či akékoľvek stopy osoby utláčanej, či týranej. Ak bola u žalobkyne prítomná chronifikovaná neurotická symptomatika už v roku 2008, posudkom ako pôvod tejto symptomatiky nebolo ustálené správanie žalovaného, ale ochorenie staršieho syna. Žalovaný v trestnom i civilnom konaní namietal posudky č. 24/2013 a 25/2014, ktoré boli vypracované pred vznesením obvinenia a vyznievajú značne nekomplexne, neobjektívne a nepreskúmateľne; závery týchto posudkov pôsobia účelovo a tendenčne. V posudkoch sa nenachádzali žiadne prílohové údaje a dokumentácia, tvrdenia a postupy znalcov zostavil len v nepreskúmateľnej a neverifikovateľnej rovine.

2.6 Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku alibisticky konštatoval, že nie je oprávnený vyhodnocovať z akého dôvodu žalovanému v trestnom konaní neboli uložené obmedzujúce opatrenia a povinnosti; zdôraznil, že trestný súd mu neuložil žiadne z obmedzení v zmysle § 51 ods.1, 2, 3, 4 Trestného zákona. Za nekorektné považoval žalovaný aj argumentáciu okresného súdu v tom, že vzhľadom na odstup času ešte nebolo možné vyhodnotiť, či probačný dohľad plní účel, pre ktorý bol uložený, naopak tvrdil, že podmienky probačného dohľadu si riadne plní.

2.7 Odvolateľ ďalej namietal, že skutkové tvrdenia a okolnosti uvádzané žalobkyňou v konaní si vzájomne odporujú, nakoľko žalobkyňa ako skutkový dôvod pre vylúčenie žalovaného uvádza iné časové obdobie; okresný súd v rámci rozhodnutia nezdôvodnil rozpor so záverom, že zo strany žalovaného došlo k spôsobeniu fyzického, psychického utrpenia v období od roku 2011 najmenej do 24.09.2014. Zmena žaloby navrhnutá nebola.

2.8 Podľa názoru odvolateľa, žalobkyňa postupovala protiprávne, ak predložila písomnosť o údajnej elektronickej komunikácii medzi žalovaným a synom M. z roku 2021, okresný súd túto písomnosť zaradil medzi dôvody vyhovenia žalobe, hoci nebola verifikovaná autentičnosť, hodnovernosť a autorstvo obsahu údajnej komunikácie. Na základe uvedeného okresný súd ustálil, že vzťah žalovaného aj k deťom je narušený a žalovaný sa prestal sťkať s mladším synom. Takéto hodnotenie tvrdení je v rozpore s princípmi hodnotenia dôkazov v zmysle Civilného sporového poriadku, nezodpovedá skutkovému a právnemu stavu veci a svedčí o rozdielnom prístupe súdu k dôkazom predkladaným žalobkyňou a žalovaným. Uvedené vyplýva aj z toho, že súd prvej inštancie odmietol vykonať dôkaz prehratím 4 kusov CD nosičov zaznamenávajúcich verbálne prejavy žalobkyne, ktorý dôkaz označil ako

nepodstatný a porušujúci právo žalobkyne na ochranu osobnostných práv a prejavov. Z uvedeného pre odvolateľa vyplýva, že ak prejavy osobnostnej povahy preukazuje a predkladá žalobkyňa smerom k žalovanému, tak je to dovolené a naopak, ak prejavy osobnostnej povahy preukazuje a predkladá žalovaný smerom k žalobkyni, tak to dovolené nie je. Žalovaným navrhovaný dôkaz (prehratie 4 kusov CD nosičov) zásadným spôsobom vyvracia tvrdenia žalobkyne o jej povahe a nevulgárnom správaní a znehodnovalo osobu žalobkyne ako takú. Žalovaný mal zato, že uvedený dôkaz bol získaný zákonným spôsobom, zaznamenávanie diania v domácnosti žalovaný vykonával s vedomím žalobkyne za účelom ochrany detí a za účelom vlastnej ochrany pred neopodstatnenými a nekorektnými obvineniami hroziacimi žalovanému zo strany žalobkyne.

2.9 Vo vzťahu ku skutkovej podstate trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 Trestného zákona žalovaný namietol, že táto skutková podstata je v praxi často nadužívaná a nekriticky aplikovaná za účelom získania rôznych výhod fyzických osôb v súkromných občianskych vzťahoch, osobitne v rámci rozvodových a porozvodových konaní. V konaní o vylúčení žalovaného z užívania nehnuteľnosti neboli zistené a preukázané hmotnoprávne podmienky stanovené ustanovením § 146 ods.2 Občianskeho zákonníka; žaloba ako skutkový základ pre uplatnenie vymedzovala skutkové tvrdenia z roku 2008 a udalosť, ktorá mala byť predmetom oznámenia žalobkyne; žalobkyňa v konaní vykonala jediný procesný úkon týkajúci sa zmeny žalobného návrhu, a to podaním zo 07.05.2015, ktorým sa domáhala vylúčenia žalovaného nielen zo súpisného domu č. XXX, ale aj ďalších pozemkových nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX a XXX. Až v priebehu konania žalobkyňa zmenila tvrdenia v trestnom konaní a podarilo sa jej dosiahnuť procesné obvinenie žalovaného pre trestný čin podľa § 208 Trestného zákona; prichádza s inými skutkovými tvrdeniami, zahrňujúcimi iné časopriestorové tvrdenia. Uvedené skutočnosti sú podstatnými zmenami v rozhodujúcich skutkových tvrdeniach žalobkyne, sú bez pochybnosti zmenami žaloby, o ktorých pripustení však súd prvej inštancie v konaní opomenul rozhodnúť. Súd prvej inštancie tak vôbec nemal prihliadať na zmenené skutkové tvrdenia žalobkyne a dôvodnosť a opodstatnenosť žaloby, či danosť nároku od neho odvodzovaného, mal a mohol posudzovať žalobu výhradne na základe tvrdení obsiahnutých v pôvodnej žalobe. Absentuje aj ďalšia hmotnoprávna podmienka pre aplikáciu ustanovenia § 146 ods.2 Občianskeho zákonníka spočívajúca v tom, že žalovaný sa do roku 2015 v dome súpis. č. XXX patriacom do BSM nezdržiava, so žalobkyňou v podstate nekomunikuje, má vytvorený iný partnerský vzťah. 7 rokov nie je prakticky v kontakte so žalobkyňou. S poukazom na rozhodnutia Krajského súdu v Trnave, sp.zn. 26Co/140/2017 a Najvyššieho súdu SR, sp.zn. 3Cdo/139/2018 zo dňa 13.02.2019 tak žalobca tvrdil, že v posudzovanom prípade nebolo preukázané naplnenie okrem iného preukázanie naliehavosti a akútnosti potreby aplikácie inštitútu vylúčenia z užívania nehnuteľnosti. V súvislosti s uvedeným tvrdil, že napadnutý rozsudok obmedzuje a znemožňuje výkon práv žalovaného k nehnuteľnostiam a hnuiteľným veciam, ktoré sa nachádzajú okrem iného v garáži; tvrdil, že v čase napadnutého rozsudku na strane žalovaného neexistovalo žiadne objektívne, relevantné a naliehavé nebezpečenstvo alebo hrozba násillia voči žalobkyni.

2.10 Žalovaný požiadal, aby bol upovedomený o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku.

3. Žalobkyňa v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu ako vecne a právne správny potvrdil. Uplatnila nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Vo vyjadrení zdôraznila, že podľa jej názoru žalovaný v podanom odvolaní prezentuje vlastný pohľad na rozhodujúce skutočnosti. Bolo však proti nemu vedené trestné stíhanie pre podozrenie zo spáchania trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby. Vzhľadom na výsledky trestného konania je preukázané, že žalovaný od roku 2011 do roku 2014 opakovane spôsoboval žalobkyni fyzické a psychické utrpenie, naplnil znaky skutkovej podstaty zločinu týrania blízkej a zverenej osoby, bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 rokov, výkon ktorého mu bol podmienčne odložený na skúšobnú dobu 5 rokov. Žalovanému bola aj uložená povinnosť nahradiť žalobkyni spôsobenú škodu na zdraví vo výške 9.960,-Eur z dôvodu zistenia trvalej psychickej poruchy, ktorá vznikla v príčinnej súvislosti s konaním žalovaného. Závery trestného konania pritom nadväzujú na závery, ktoré vyplynuli z dokazovania vykonaného v prejednávanej veci. Aj keď žalovaný opakovane zdôrazňuje, že aj v minulosti bolo voči nemu vedené trestné stíhanie a aj vznesené obvinenie, že od roku 2006 do roku 2008 sa neprimerane správal k žalobkyni, vulgárnymi výrazmi ju ponižoval, sledoval ju a fyzicky ju napádal, trestné stíhanie bolo neskôr zastavené kvôli úplnej zmene výpovede žalobkyne, žalobkyňa zdôraznila, že racionálna úvaha napovedá, že aj toto obdobie spoluzitia bolo sprevádzané násillím. Žalobkyňa tak mala za to, že naliehavá potreba rozhodnutia o vylúčení žalovaného

z užívania spoločných nehnuteľností existuje stále, a to napriek tomu, že od udalostí, ktorými žalobkyňa odôvodňovala žalobu, ubehlo už niekoľko rokov. Nebyť predbežného opatrenia, neznesiteľné spolužitie strán sporu by pokračovalo; predbežné opatrenie, ktoré stále trvá, žalobkyňa považuje za prelomové rozhodnutie, ktoré zásadne v pozitívnom zmenilo život celej rodiny. Žalobkyňa uviedla, že čas, ktorý uplynul od rozhodnutia o dočasnom vylúčení žalovaného z užívania spoločných nehnuteľností, nemal za následok zlepšenie vzťahov žalobkyne a žalovaného a vníma to tak, že žalovaný je na žalobkyňu veľmi nahnevaný, trestné konanie nedopadlo podľa jeho predstáv. Nahnevaný je aj na svojich synov, ktorí sa v trestnom konaní nepostavili na jeho stranu a nepodporili jeho obhajobu. Žalobkyňa tak mala za to, že súd prvej inštancie postupoval v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov a odlišný záver, než k akému súd prvej inštancie dospel, nepripadá do úvahy. Odvolanie žalovaného nedáva žiadny podklad pre revíziu záverov súdu prvej inštancie; žalovaný sa v trestnom konaní nepriznal, svoju vinu odmietal a odmieta. Neprešiel tak žiadnou premenou, v minulosti rodine ubližoval a ublížil by znova, ak by mal možnosť a uvedená hrozba z dokazovania vyplýva. Žalobkyňa napokon uviedla, že potreba ochrany žalobkyne a blízkych osôb pred neznesiteľným spolužitím prevažuje nad právom žalovaného ako vlastníka užívať spoločné nehnuteľnosti.

4. Žalovaný v písomnom vyjadrení (replika) k vyjadreniu žalobkyne zotrval na podanom odvolaní a dôvodoch v ňom uvedených. Mal zato, že vyjadrenie žalobkyne neobsahuje žiadne skutočnosti a dôkazy, ktoré by spochybňovali alebo oslabovali procesnú obranu a odvolacie námietky žalovaného. Žalobu na vylúčenie z užívania spoločných nehnuteľností naďalej považoval za súčasť a pokračovanie zamýšľaného plánu manželky za účelom dosiahnutia rozvodu, rozloženia rodiny a získania rodinného domu v F.. Inak zopakoval len tvrdenia uvedené v podanom odvolaní.

5. Žalobkyňa v ďalšom vyjadrení (duplika) ďalšie nové skutočnosti neuviedla, iba zdôraznila, že výsledky vykonaného dokazovania, najmä oboznámenie rozsudku o odsúdení žalovaného zo spáchania obzvlášť závažného zločinu týrania blízkej a zverenej osoby pri viazaní civilného súdu týmito závermi, nedávajú veľký priestor pre vedenie polemiky, akého konania sa žalovaný voči žalobkyňi dopustil. Vzhľadom k tomu, že ku konaniu žalovaného dochádzalo najmä v spoločnom obydľí žalobkyne a žalovaného, za významné dôkazy možno označiť najmä výpovede žalobkyne, spoločných detí, výpovede rodičov, či blízkych príbuzných. Zvlášť presvedčivými dôkazmi sú výsledky znaleckého dokazovania, ktorými bola u žalobkyne preukázaná úzkostná depresívna porucha, ako dôsledok dlhodobého psychického a fyzického týrania zo strany žalovaného. Ak znalci konštatovali takýto následok na zdraví žalobkyne, musí logicky existovať aj príčina tohto následku.

6. Ďalšie relevantné vyjadrenie podané nebolo.

7. Krajský súd, ako súd funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní, vec preskúmal v rozsahu určenom § 380 ods. 1, 2 C.s.p. bez nariadenia pojednávania v zmysle § 385 ods. 1 C.s.p. a rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu podľa § 387 ods. 1, ods.2 C.s.p. ako vecne správny potvrdil.

7.1 Podľa § 387 ods. 1, 2 C. s. p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

8. Odvolací súd preskúmal všetky podstatné odvolacie námietky žalovaného, ako aj predchádzajúce konanie spolu s napadnutým rozhodnutím súdu prvej inštancie. Súd prvej inštancie vykonal rozsiahle a dostatočné dokazovanie, dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktoré aplikoval správne ustanovenie právneho predpisu a súčasne vec správne právne posúdil. Z dôvodu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, pri posudzovaní veci sa zaoberal len námietkami, uvedenými v odvolaní a procesným postupom súdu prvej inštancie, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého rozhodnutia z hľadiska, či v konaní došlo k vadám, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 380 ods. 2 C.s.p.). Rozsudok súdu prvej inštancie je riadne a v súlade so zákonom odôvodnený, je z neho zrejmé, akými úvahami a právnymi názormi sa súd prvej inštancie riadil pri svojom rozhodovaní, je preskúmateľný a zrozumiteľný. Odvolací súd sa stotožnil v celom rozsahu s právnymi závermi a argumentáciou súdu prvej inštancie tak ako sa premietla do napadnutého rozhodnutia; odvolací súd na argumentáciu súdu prvej inštancie stotožniac sa s ňou v celom rozsahu poukazuje; okresný súd rozhodol správne, pokiaľ žalobu v celom rozsahu zamietol. S námietkami odvolateľa uvedenými v

podanom odvolaní sa v podstatnom rozsahu vysporiadal už súd prvej inštancie; okresný súd svoje závery oprel o § 146 ods.2 Občianskeho zákonníka konštatujúc naplnenie všetkých hmotnoprávných podmienok pre pozitívne rozhodnutie o žalobe o vylúčenie žalobcu z užívania nehnuteľností, patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva strán sporu.

9. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa na žalobou domáhala vylúčenia žalobcu z užívania spoločného rodinného domu, a po doplnení žaloby a pripustení zmeny žaloby aj nehnuteľností (pozemkov), tvoriacich funkčnú súčasť rodinného domu. Zmena žaloby bola postupom podľa dovtedajšieho procesného predpisu (§ 95 ods.2 Občianskeho súdneho poriadku) pripustená tak, že petit žaloby znel nasledovne:

„súd vylučuje odporcu z užívania nehnuteľností vedených Okresným úradom Zvolen - katastrálnym odborom, nachádzajúcich sa v okrese Zvolen, obci F., katastrálnom území F., a to

- stavby - rodinného domu so súpisným číslom XXX postavenom na parc.č.XXX/X,
- stavby - dvojgaráže so súpisným číslom XXX postavenej na parc.č.XXX/X,
- pozemku - parcely registra „C“ parc.číslo XXX/X o výmere 704m² záhrady,
- pozemku - parcely registra „C“ parc.čísli XXX/X o výmere 73m² zastavané plochy a nádvoría,
- pozemku - parcely registra „C“ parc.číslo XXX/X o výmere 135m² zastavané plochy a nádvoría,
- pozemku - parcely registra „C“ parc.číslo XXX/X o výmere 19m² zastavané plochy a nádvoría,
- pozemku - parcely registra „C“ parc.číslo XXX/X o výmere 42m² zastavané plochy a nádvoría,
- pozemku - parcely registra „C“ parc.číslo XXX/X o výmere 63m² zastavané plochy a nádvoría,
- pozemku - parcely registra „C“ parc.číslo XXX/X o výmere 103m² zastavané plochy a nádvoría,
- pozemku - parcely registra „C“ parc.číslo XXX/X o výmere 135m² zastavané plochy a nádvoría,

zapísaných na VL č.XXX a

- pozemku - parcely registra „C“ parc.číslo XXX o výmere 846m² záhrady,
- pozemku - parcely registra „C“ parc.číslo XXX o výmere 150m² zastavané plochy a nádvoría,

zapísaných na LV č.XXX.“

Zároveň je zrejmé, že žalobkyňa sa žalobou domáhala vylúčenia žalovaného z užívania nehnuteľností z dôvodu fyzického alebo psychického násillia, resp. hrozby takéhoto násillia, ktorého sa mal žalovaný ako manžel žalobkyne na žalobkyni dopúšťať; žaloba bola podaná v zmysle ustanovenia § 146 ods.2 Občianskeho zákonníka. O takejto žalobe súd prvej inštancie konal a rozhodol napadnutým rozsudkom.

9.1 Ustanovenie § 146 ods.2 Občianskeho zákonníka aplikoval okresný súd správne; uvedené ustanovenie upravuje možnosť riešiť užívanie nehnuteľností v bezpodielovom spoluvlastníctve v prípade, ak sa jeden z manželov voči druhému manželovi dopúšťa násillia, či už fyzického alebo psychického. Uvedenému ustanoveniu v prípadoch spoločného nájmu (o ktorý v prejednávanej veci nejde) zodpovedá ustanovenie § 705a Občianskeho zákonníka. Občiansky zákonník tak dáva možnosť vylúčiť alebo obmedziť užívanie nehnuteľnosti osobe, ktorá sa voči svojmu manželovi, rozvedenému manželovi alebo blízkej osobe dopúšťa fyzického alebo psychického násillia. Predpoklady pre dôvodnú aplikáciu ustanovenia § 146 ods.2 Občianskeho zákonníka súd prvej inštancie vyvodil úplne a správne; sú nimi v prejednávanej veci bezpodielový spoluvlastnícky vzťah manželov (bývalých manželov) k domu; spolužitie manželov medzi ktorými dochádza k násillnému konaniu (psychickému alebo fyzickému) v spoločnom dome; existencia fyzického alebo psychického násillia alebo hrozba takéhoto násillia voči druhému manželovi; násillné správanie smeruje voči bezpodielovému spoluvlastníkovi alebo osobe jej blízkej a ďalšie spolužitie sa stalo neznesiteľným. Okresný súd sa naplnením všetkých zákonných predpokladov dôsledne zaoberal, zistený skutkový stav v tomto smere vyhodnotil a dospel k záveru, že všetky zákonné predpoklady boli naplnené.

9.2 Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie vyhodnotil všetky zákonné predpoklady pre vylúčenie žalovaného z užívania nehnuteľností; konštatoval násillné správanie žalovaného voči žalobkyni, čo mal preukázané v zmysle výsledkov trestného stíhania proti žalovanému pre spáchanie zločinu týrania blízkej a zverenej osoby; konštatoval, že k takémuto konaniu došlo voči žalobkyni v čase trvajúceho manželstva; v obydlí, ktoré bolo v bezpodielovom spoluvlastníctve strán sporu a ktoré v čase tvrdeného násillia žalovaného užívali a na základe vykonaného dokazovania ustálil, že ďalšie spolužitie sa stalo neznesiteľným.

9.3 Odvolací súd pripomína, že v prípade sporu o vylúčenie z užívania ide o stret dvoch subjektívnych práv; vlastníckeho práva a práva na pokojný a zdravý život. Občiansky zákonník v ustanovení § 146 ods.2 uprednostňuje ochranu práva na pokojný a zdravý život; dôvodom je, aby vlastník (bezpodielový

spoluvlastník) zasahujúci druhému bezpodielovému spoluvlastníkovi do jeho práv, v takomto konaní pokračovať nemohol. Konanie majúce charakter domáceho násillia je totiž stavom protiprávnym a nežiaducim. Uvedenej konkurencii subjektívnych práv a vylúčeniu z užívania nehnuteľnosti však zodpovedajú pomerne prísne hmotnoprávne podmienky, ktoré musia byť splnené kumulatívne; vylúčenie bezpodielového spoluvlastníka z užívania spoločnej veci je krajným riešením.

9.4 Obmedzenie (vylúčenie) z užívania nehnuteľnosti v dôsledku správania jedného z manželov spôsobom predpokladaným ustanovením § 146 ods.2 Občianskeho zákonníka (a teda fyzické alebo psychické násillie alebo hrozba takéhoto násillia) je obmedzením základného ústavného práva vlastníť majetok (čl.20 Ústavy Slovenskej republiky). V prípade stretu dvoch práv (tu vlastníckeho práva a práva na pokojný a zdravý život) sa testom proporcionality posudzuje, ktoré právo má väčšiu váhu. Je to práve inštitút vylúčenia (obmedzenia) z užívania nehnuteľnosti, ktorého cieľom je ochrana iného základného práva (pokojný a zdravý život, život a zdravie). Vylúčenie z užívania nehnuteľnosti umožňuje túto ochranu, vylúčenie z užívania nehnuteľnosti má za následok nielen nemožnosť nehnuteľnosť užívať, ale vytvára v pozitívnom zmysle podmienky, aby k ďalšiemu násillnému správaniu sa nedochádzalo; v dôsledku obmedzenia (vylúčenia) užívania nehnuteľnosti nastáva obmedzenie až vylúčenie kontaktov, v danom prípade manželov, v súkromí obydli, je predpoklad, že násillné správanie tak nebude pokračovať. Vyplýva to aj z charakteru domáceho násillia, ktorého pojmovým znakom je práve slovo „domáce“, z čoho vyplýva, že k takémuto násilliu dochádza často v obydlii spolužijúcich osôb bez akejkoľvek vedomosti o takomto konaní zo strany okolia; je všeobecne známou skutočnosťou, že k domácejmu násilliu dochádza aj medzi partnermi, ktorých vzťah sa navonok, pred tretími osobami, javí ako ideálny. Zároveň zásah prostredníctvom vylúčenia z užívania je zásahom nevyhnutným, iné opatrenie neumožňuje dostatočne rýchlo a účelne dosiahnuť rovnaký cieľ, ktorým je ochrana života, zdravia, pokojného a zdravého života osoby, voči ktorej je násillné konanie vedené. Odvolací súd sa nestotožňuje s tvrdením neprimeraného zásahu do základného práva bezpodielového spoluvlastníka nehnuteľnosti. Zásahom prostredníctvom vylúčenia z užívania dochádza k obmedzeniu iba jednej zložky vlastníckeho práva, a to práva vec užívať a požívať; ďalšie zložky, a to právo držby a dispozičné právo vylúčenému bezpodielovému spoluvlastníkovi ostáva. Z uvedených dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že ako inštitút vylúčenia z užívania spoločnej nehnuteľnosti a aj jeho aplikácia v prejednávanej veci uspel v teste proporcionality a vo všetkých jeho zložkách (test vhodnosti, nevyhnutnosti a primeranosti).

9.5 S prihliadnutím na vyššie uvedené, ak súd prvej inštancie dospel k záveru naplnenia všetkých hmotnoprávných predpokladov pre aplikáciu ustanovenia § 146 ods.2 Občianskeho zákonníka, jeho rozhodnutie je vecne správne.

10. Odvolanie nie je dôvodné.

Odvolateľ namietol odvolací dôvod uvedený v ustanovení § 365 ods.1 písm.a) C.s.p. a tvrdil, že neboli splnené procesné podmienky. Pokiaľ ide o procesné podmienky, tieto predstavujú zákonné, objektívnym právom stanovené predpoklady, bez ktorých nemožno dospieť k rozhodnutiu vo veci samej; súd je povinný skúmať procesné podmienky ex offio od začatia konania až do jeho skončenia. Nedostatky procesných podmienok môžu byť odstrániteľné a neodstrániteľné; následkom zistenia neodstrániteľnej procesnej podmienky je zastavenie konania, zistenie neodstrániteľnej procesnej podmienky bráni súdu v konaní a rozhodnutí. V prípade zistenia odstrániteľnej vady je súd povinný pokúsiť sa tento nedostatok odstrániť a v prípade neodstránenia odstrániteľnej vady súd konanie zastaví. Právna teória a súdna prax dospela k záveru o tom, že medzi procesné podmienky patria vecné procesné podmienky, podmienky na strane súdu, procesné podmienky týkajúce sa strán sporu a negatívne procesné podmienky. Môže k nim patriť nedostatok žaloby, právomoc a príslušnosť súdu, procesná subjektivita, procesná spôsobilosť, prekážka začatého konania (litispendencia) a prekážka rozsúdenej veci. Z podaného odvolania nie je zrejmé, naplnenie ktorej procesnej podmienky odvolateľ namietal, odvolacia námietka je nekonkrétna.

10.1 Ak mal odvolateľ za to, že súd konal a rozhodol o návrhu, ktorý podaný nebol, resp. súd nepripustil a nerozhodoval o pripustení zmeny žaloby, odvolací súd zdôrazňuje, že žaloba bola podaná dňa 14.5.2014, za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, ktorý v ustanovení § 95 ods.1 umožňoval navrhovateľke za súhlasu súdu meniť návrh na začatie konania; z judikatúry vyplýva, že k zmene žaloby podľa predmetného ustanovenia išlo vtedy, ak sa žalobca domáhal niečoho iného ako v pôvodnej žalobe (kvalitatívna zmena žaloby) alebo na základe rovnakého skutkového stavu sa domáhal viac, ako pôvodnou žalobou (kvantitatívna zmena žaloby). O zmenu žaloby podľa ustanovenia § 95 ods.1 O.s.p.

nešlo v prípade, ak žalobca (navrhovateľ) po začatí konania v žalobe uvedené skutočnosti doplnil o ďalšie skutočnosti, ktorými odôvodnil uplatnený nárok.

10.2 Žalobkyňa v žalobe popisovala konanie žalovaného, ktoré považovala za dôvod pre vylúčenie z užívania nehnuteľnosti, a ktoré sa malo udiť v roku 2008; resp. poukázala na trestné konania iniciované v roku 2008. Už v žalobe uviedla, že žalovaný ju aj v súčasnej dobe psychicky týra, v dôsledku čoho bola nútená vo februári 2014 oznámiť konanie žalovaného orgánom činným v trestnom konaní. Z uvedeného aj pre odvolací súd nepochybne vyplýva, že skutkové okolnosti odôvodňujúce uplatnený nárok nevyvodila len z udalostí predchádzajúcich trestnému oznámeniu v roku 2008 ale aj z udalostí, ktoré sa udiali v roku 2014 (žaloba podaná v máji 2014) čomu zodpovedá žalobné tvrdenie, že „žalovaný ju aj v súčasnej dobe psychicky týra“. Pre odvolací súd z obsahu spisu nepochybne vyplýva, že žalobkyňa doplnila, resp. precizovala skutkové okolnosti odôvodňujúce podaný návrh na vylúčenie z užívania najneskôr v podaní - návrhu na vydanie predbežného opatrenia po začatí konania; tento návrh bol podaný 20.11.2014. Z návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vyplýva tvrdenie žalobkyne, ktorá ako dôvod pre jeho nariadenie uvádza najmä skutočnosti, že odporca navrhovateľke aj v súčasnosti prakticky každodenne spôsobuje fyzické a psychické utrpenie, neprimerane sa ku nej správa, ponižuje ju, bezdôvodne jej nadáva, bezdôvodne ju udiera a fyzicky napáda, oblieva ju vodou, pľuje na ňu, bráni jej v styku s ostatnými osobami, obmedzuje jej prístup k finančným prostriedkom, vyhráža sa jej zabitím a podobne. Žalobkyňa v návrhu zároveň poukázala na podané trestné oznámenie (dňa 6.8.2014) a uznesenie o začatí trestného stíhania pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa ustanovenia § 208 Trestného zákona. Nemožno tak dôvodne tvrdiť, že žalobkyňa svoju žalobu nedoplnila za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, resp. že svoje žalobné tvrdenia nedoplnila o ďalšie skutočnosti, ktoré podanú žalobu odôvodňovali. Z vyššie uvedeného vyplýva, že nebolo povinnosťou žalobkyne navrhnúť súdu postup podľa ustanovenia § 95 O.s.p., resp. že by súd prvej inštancie mal o takomto návrhu rozhodnúť a bez rozhodnutia o pripustení zmeny žaloby mal konať len na základe skutkových tvrdení uvedených v žalobe. V konečnom dôsledku z obsahu spisu vyplýva, že súd prvej inštancie konanie prerušil uznesením zo dňa 29.5.2015 (a teda pred účinnosťou Civilného sporového poriadku). Už prv vydané predbežné opatrenie založené na doplnených skutkových okolnostiach bolo pritom podrobené odvolaciemu prieskumu Krajského súdu v Banskej Bystrici, ktorý v uznesení č.k. 14Co/2/2015-222 zo dňa 13.1.2015 dôvody pre zrušenie alebo zmenu neodkladného opatrenia založeného (aj) na doplnených skutkových tvrdeniach žalobkyne nevzhliadol.

10.3 Podľa názoru odvolacieho súdu žalobkyňou v priebehu konania špecifikovaný rozsah násilného správania žalovaného voči nej neodôvodňuje potrebu rozhodovania o zmene žaloby ani podľa Civilného sporového poriadku; žalobkyňa v priebehu konania iba rozvíjala, doplnila a špecifikovala podstatné skutkové tvrdenie, ktorým je tvrdenie o tom, že žalovaný sa voči nej dopúšťal (a naďalej aj v roku 2014 dopúšťa) konania, ktoré má charakter psychického, resp. fyzického násillia. Túto odvoláciu námietku tak odvolací súd vyhodnotil ako nedôvodnú.

11. Žalovaný odôvodnil podané odvolanie aj s poukazom na ustanovenie § 365 ods.1 písm.c) C.s.p., tvrdil tak, že rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd. Túto námietku nekonkretizoval, je neurčitá. Uvedená námietka vo všeobecnosti vyplýva z požiadavky na zákonného sudcu, ktorý je vo veci nestranný. Z obsahu spisu vyplýva, že vec bola prostredníctvom elektronickej podateľne pridelená na rozhodnutie sudcovi Okresného súdu Zvolen, JUDr. Jánovi Petreášovi, ktorý vo veci konal, námietka zaujatosti voči uvedenému sudcovi v priebehu sporu uplatnená nebola a ani samotný zákonný sudca svoju zaujatosť v spore nenamietal. V dôsledku skutočnosti, že zákonný sudca sa vzdal výkonu funkcie sudcu ku dňu 31.5.2020 predsedníčka okresného súdu opatrením rozhodla o pridelení vecí, u ktorých bol zákonným sudcom JUDr. Ján Petreáš, že všetky nerozhodnuté veci okrem iného vedené v registri C budú pridelené pomocou technických a programových prostriedkov schválených ministerstvom, a to náhodným výberom v rovnakom pomere medzi sudcov Okresného súdu Zvolen, ktorí vybavujú predmetnú agendu v zmysle platného rozvrhu práce, takýmto spôsobom bola vec pridelená sudkyňi okresného súdu Mgr. Ľudmile Ostrolúckej. Uvedený postup považuje odvolací súd za plne zákonný; voči sudkyňi Mgr. Ľudmile Ostrolúckej námietka zaujatosti podaná nebola a ani ona sama svoju zaujatosť vec prejednať a rozhodnúť nenamietla. Odvolacia námietka spočívajúca v tvrdení, že rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd tak nie je dôvodná.

12. Ak žalobca tvrdil, že súd prvej inštancie mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý

proces, z obsahu podaného odvolania možno vyvodiť, že nesprávny procesný postup videl v porušení práva na riadne odôvodnenie rozhodnutia, porušení práva navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim.

12.1 V súvislosti s prípadnou nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolací súd uvádza, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu; nedostatok odôvodnenia rozhodnutia spôsobuje nepreskúmateľnosť rozhodnutia. Rozhodnutie musí vychádzať zo stavu zisteného v súdnom konaní; musí obsahovať náležitosti uvedené v § 220 ods.2 C.s.p.; v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Nepreskúmateľným nie je len rozhodnutie, ktoré neobsahuje vôbec odôvodnenie alebo ktorého odôvodnenie je nedostatočné, ale za nepreskúmateľné je možné označiť aj také rozhodnutia, ktoré obsahujú také odôvodnenie, ktoré si vo vzťahu k výroku rozhodnutia vzájomne odporuje. Kritériom pre posúdenie (ne)preskúmateľnosti rozhodnutia je splnenie náležitostí odôvodnenia ustanovených zákonom.

12.2 Z rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že „Integrálnou súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (III. ÚS 209/04). Aj Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo svojej judikatúre zdôrazňuje, že čl. 6 ods. 1 dohovoru zaväzuje súdy odôvodniť svoje rozhodnutia, ale nemožno ho chápať tak, že vyžaduje, aby na každý argument strany bola daná podrobná odpoveď. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia. Otázku, či súd splnil svoju povinnosť odôvodniť rozhodnutie vyplývajúcu z čl. 6 ods. 1 dohovoru, možno posúdiť len so zreteľom na okolnosti daného prípadu. Judikatúra ESLP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument“.

12.3 Nepreskúmateľnosťou napadnuté rozhodnutie netrpí. Naopak, súd prvej inštancie sa v napadnutom rozhodnutí vysporiadal so všetkou podstatnou argumentáciou strán sporu, uviedol, čoho sa žalobkyňa v spore domáhala a v čom spočívala obrana žalovaného. Z napadnutého rozsudku jasne vyplýva, aké dôkazy súd prvej inštancie vykonal, čo vykonaným dokazovaním zistil a ako vec právne posúdil. Súd prvej inštancie sa precízne v teoretickej rovine zaoberal právnym inštitútom vylúčenia z užívania spoločnej nehnuteľnosti, závery aplikoval na konkrétnosti prejednávanej veci. Odvolaciemu súdu jasne vyplýva, z akých dôvodov súd prvej inštancie žalobe vyhovel; z napadnutého rozhodnutia vyplýva aj to, ktorý dôkaz a z akých dôvodov nevykonal. Nepreskúmateľnosťou napadnuté rozhodnutie netrpí.

12.4 Súd prvej inštancie nevykonal dôkaz predložený žalovaným, a to oboznámením sa so 4 kusmi CD nosičov. V tomto smere okresný súd správne poukázal na skutočnosť, že tento dôkaz nepripustil už súd, ktorý konal v rámci trestného stíhania žalovaného z dôvodu, že zvukový záznam svojvoľne zachytený na diktafón bez súhlasu žalobkyne (poškodenej v trestnom konaní) je porušením jej osobnostných práv chránených občianskym zákonníkom a Dohovorom o ľudských právach.

12.5 K uvedenému odvolací súd poukazuje na princíp legality vyplývajúci z ustanovenia čl.16 Základných princípov Civilného sporového poriadku, ktorý v odseku 2 definuje, že súd pri prejednávaní a rozhodovaní veci nezohľadňuje skutočnosti a dôkazy, ktoré boli získané v rozpore so zákonom, ibaže vykonanie dôkazu získaného v rozpore so zákonom je odôvodnené uplatnením čl.3 ods.1. Zachytenie prejavu žalobkyne bez jej súhlasu na diktafónový záznam predstavuje porušenie jej práva na ochranu

osobnosti podľa ustanovenia § 11 Občianskeho zákonníka. Navrhovaným dôkazom chcel žalovaný preukázať reálny obraz osobnosti žalobkyne a jej správania; z predloženého dôkazu mali vyplývať vulgárne a násilie obsahujúce prejavy žalobkyne vo vzťahu k deťom pochádzajúcim z manželstva strán sporu.

12.6 Z vyššie uvedeného, čl.16 ods.2 základných princípov C.s.p. vyplýva, že aj nezákonný dôkaz možno vykonať, ak je v danom prípade právo žalovaného (na spravodlivý proces) silnejšie, ako právo žalobkyne na ochranu osobnosti podľa § 11 Občianskeho zákonníka. V danom prípade postup súdu prvej inštancie, ktorý navrhovaný dôkaz nevykonal, prešiel testom proporcionality, a to z dôvodu, že nie je zrejmé, za akých okolností bola zvuková nahrávka vykonaná; pri súčasne zistenom násilnom správaní sa žalovaného voči žalobkyni nie je ani zrejmé, či jej verbálne prejavy boli nejakým spôsobom vyprovokované tak, aby o osobnosti žalobkyne poskytovali iný obraz, ako ostatné skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, a to aj v trestnom konaní.

12.7 Odvolateľ namietal, že súd prvej inštancie rovnako nepostupoval pri dôkaze, dôkaze, ktorý navrhla žalobkyňa a ktorý spočíval z prepise SMS komunikácie medzi žalovaným a jeho synom. K uvedenému odvolací súd zdôrazňuje, že charakter uvedeného dôkazu je kvalitatívne iný, žalovaný nepoprel, že SMS s tvrdým obsahom spoločnému synovi zaslal. Ide pritom o vedomé konanie žalovaného, ktorý vedome viedol elektronickú komunikáciu s treťou osobou; naproti tomu dôkaz, ktorý navrhol vykonať, spočíva v nahrávke prejavu osobnosti žalobkyne a žalobkyňa o utajenom nahrávaní žiadnu vedomosť nemala, žalovaný vedomosť žalobkyne s nahrávaním jej prejavu ničím nepreukázal. Nejde tak pri porovnaní jednotlivých dôkazov (ktoré súd vykonal, resp. nevykonal) o obdobnú a ani o porovnateľnú situáciu. V konečnom dôsledku skutočnosti zistené z SMS komunikácie žalovaného s jeho synom neboli jediným, rozhodujúcim a podstatným dôkazom, na ktorom by súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie.

13. Rozsiahlou odvolacou argumentáciou žalovaného bol poukaz na priebeh partnerského a manželského spoluzitia so žalobkyňou; žalovaný vyvodil, že postup žalobkyne v podávaní rôznych návrhov a žalôb (o rozvod manželstva, o nariadenie neodkladného opatrenia, o vylúčenie z užívania nehnuteľnosti) bol v rôznych obdobiach žalobkyňou časovo koordinovaný, účelový v snahe privodiť si výhodnejšie postavenie v konaní o rozvod manželstva a o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Odvolateľ tvrdil, že práve časová súslednosť a účelovosť krokov žalobkyne, zmena a doplnenie skutkových tvrdení preukazuje nehodnovnosť tvrdení žalobkyne, ktorá už v minulosti priznala, že výpoveď o jej týraní (v roku 2008) bola vymyslená, konflikt zveličila s úmyslom ublížiť žalovanému. Odvolateľ zároveň tvrdil, že súd prvej inštancie interpretoval jednotlivé dôkazy a úkony z trestného konania selektívne, jednostranne a neobjektívne v jeho neprospech.

13.1 Uvedenou argumentáciou žalovaný spochybňovať tvrdenie žalovanej o naplnení hmotnoprávneho predpokladu pre vylúčenie z užívania nehnuteľnosti spočívajúceho v psychickom alebo fyzickom násilí, prípadne hrozbe takéhoto násillia.

13.2 K uvedenému odvolací súd v zhode so závermi súdu prvej inštancie zdôrazňuje, že podľa ustanovenia § 193 C.s.p. je súd okrem iného viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupom alebo iný správny delikt podľa osobitného predpisu a o tom, kto ich spáchal. V trestnom konaní sa uplatňuje vyhľadávacia zásada; orgán činný v trestnom konaní je povinný postupovať z úradnej povinnosti; s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie. Aj v trestnom konaní sa uplatňuje zásada voľného hodnotenia dôkazov, podľa ktorej orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

13.3 Vzhľadom k vyššie uvedenému, ak bol žalovaný právoplatne odsúdený za zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa ustanovenia § 208 Trestného zákona, je zrejmé, že súd rozhodujúci v trestnom konaní, rozhodujúci podľa zásady voľného hodnotenia dôkazov, zväžil dôkazy svedčiace v prospech obžalovaného ako aj v jeho neprospech; a ak po aplikácii zásady voľného hodnotenia dôkazov dospel k záveru o vine obžalovaného, nemožno dôvodne argumentovať tým, že k psychickému, resp. fyzickému násilliu nedošlo. Aj keď niektoré vykonané dôkazy podporujú tvrdenia žalovaného, tieto dôkazy nemožno

hodnotiť iba izolovane, ale aj vo vzájomných súvislostiach. Pre súd rozhodujúci v civilnom konaní je podstatné, že žalovaný bol v trestnom konaní právoplatne uznaný za vinného, čím je pre účely konania o vylúčenie z užívania veci preukázané, že násilného správania sa voči žalobkyni dopúšťal. Zo skutkovej vety pritom zreteľne vyplýva, že násilného konania sa dopúšťa na žalobkyni ako svojej manželke, s ktorou žil v rozhodnom čase v spoločnej domácnosti; k domácej násilii dochádzalo aj v tejto spoločnej domácnosti a nehnuteľnosti boli v rozhodnom čase v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov. Spochybňovanie niektorých dôkazov vykonaných v trestnom konaní, resp. poukaz na dôkazy, ktoré svedčili v prospech žalovaného ako obžalovaného, je vzhľadom k výsledku trestného stíhania (a uznaniu za vinného) nenáležité.

14. Žalovaný poukázal na odstup času, skutočnosť, že sa na adrese nehnuteľností v bezpodielovom spoluvlastníctve dlhodobo od roku 2015 nezdržiava, niet tak dôvod pre vylúčenie z užívania nehnuteľností; v rámci uvedenej argumentácie poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp.zn. 26Co/140/2017 a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3Cdo/139/2018. K uvedenému v súvislosti na poukazovanie žalovaného na iné rozhodnutia súdov vydané v obdobných veciach je nevyhnutné uviesť, že až právny názor opakovane potvrdený Najvyšším súdom Slovenskej republiky je možné považovať za súčasť ustálenej judikatúry, pričom významnou je aj skutočnosť, či takéto rozhodnutie bolo publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Odvolacie súdy teda nie sú pri rozhodovaní viazané názormi iných odvolacích súdov (hoci aj v obdobných veciach). Navyše v konaní pred Krajským súdom v Trnave išlo o inú skutkovú situáciu, predovšetkým pokiaľ ide o intenzitu násilného konania, ktoré bolo vyhodnotené ako priestupok; Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí, na ktoré žalovaný poukazoval, riešil procesnú otázku.

14.1 Vzhľadom na odstup času a dikciu ustanovenia § 146 ods.2 Občianskeho zákonníka je podstatné, či sa stalo ďalšie spolužitie žalobkyne a žalovaného neznesiteľným. Odpoveď na uvedenú otázku dáva intenzita násilného konania žalovaného premietnutá do skutkovej vety rozsudku vydaného v trestnom konaní, záver vyplývajúci zo znaleckého dokazovania o tom, že u žalobkyne je prítomný syndróm týranej osoby, bola zistená postrahovaná úzkostnedepresívna porucha ako dôsledok doterajšieho spôsobu života s manželom a ako dôsledok ich dlhodobého konfliktného partnerského vzťahu. Ani skutočnosť, že medzičasom došlo k rozvodu manželstva na uvedených konštatovaniach nič nemení, inštitút vylúčenia z užívania nehnuteľnosti možno aplikovať aj v prípade zániku bezpodielového spoluvlastníctva, ak k jeho vyporiadaniu ešte nedošlo. V konečnom dôsledku, aj podľa trestného rozsudku sa mal žalovaný násilného konania dopúšťať dlhšie obdobie (od presne nezistenej doby v roku 2011 najmenej do 24.9.2014) a odstup času od uvedeného obdobia bol spôsobený predovšetkým ako následok dlhotrvajúceho trestného konania. Ak žalovaný spoločne nehnuteľnosti dlhú dobu neužíval, v užívaní mu bránila prekážka spočívajúca v nariadenom predbežnom opatrení č.k. 11C/79/2014-153 zo dňa 21.11.2014, ktorým bolo žalovanému nariadené nevstupovať na, resp. do nehnuteľností špecifikovaných v predbežnom opatrení. Záver súdu prvej inštancie o tom, že ďalšie spolužitie sa stalo neznesiteľným, je správny.

15. Odvolateľ namietol nadužívanie skutkovej podstaty trestného stíhania pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa ustanovenia § 208 Trestného poriadku. K uvedenému odvolací súd uvádza, že nemá dôvod spochybňovať výsledky trestného stíhania vedeného proti žalovanému; rozhodnutím o vine je s poukazom na ustanovenie § 193 C.s.p. viazaný. Iba na okraj k argumentácii žalovaného poznamenáva, že rovnako je všeobecne známou skutočnosťou, že k domácej násilii dochádza vždy v intímnych vzťahoch medzi najbližšími osobami, takéto násilie prebieha v súkromí a takéto násilie ostáva zväčša dlhodobo utajované; domáce násilie prináša obetiam vážne psychické a zdravotné problémy. V danom prípade domáce násilie ako predpoklad aplikácie ustanovenia § 146 ods.2 Občianskeho zákonníka je preukázané rozhodnutím o vine žalovaného a takýmto rozhodnutím je civilný súd viazaný.

16. Reagujúc na odvoláciu námietku žalovaného odvolací súd napokon uvádza, že pre aplikáciu ustanovenia § 146 ods.2 Občianskeho zákonníka nie je podstatné, či súd rozhodujúci v trestnom konaní žalovanému uložil alebo neuložil obmedzujúce opatrenia. Podstatné je, či boli splnené hmotnoprávne podmienky citovaného ustanovenia Občianskeho zákonníka; dokazovanie pred súdom prvej inštancie preukázalo, že žalovaný sa násilného konania voči žalobkyni dopúšťal, k takémuto konaniu došlo v spoločnej nehnuteľnosti; nehnuteľnosti patria do zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva manželov, doposiaľ vyporiadané neboli a spolužitie medzi (bývalými) manželmi sa stalo neznesiteľným. Rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny.

17. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods.1, ods.2 C.s.p. v celom rozsahu potvrdil, vrátane závislých výrokov o nároku na náhradu trov konania a trov štátu vzniknutých v súvislosti s vykonaným dokazovaním, keď súd prvej inštancie pri rozhodovaní o trovách správne prihliadol na pomer úspechu a neúspechu strán sporu.

18. Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ustanovenia § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p., z ktorého vyplýva: „O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí“. Odvolací súd pri svojom rozhodovaní aplikoval zásadu zodpovednosti za výsledok (zásadu úspechu) vyplývajúcu z ustanovenia § 255 ods. 1 C.s.p.. Nárok na náhradu trov konania priznal žalobkyni, ktorá bola v odvolacom konaní úspešná v celom rozsahu, nakoľko odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Odvolací súd dôvod na aplikáciu ustanovenia § 257 C.s.p. nezistil.

19. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods.2, druhá veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C.s.p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 C.s.p.)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 C.s.p.).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C.s.p.). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa predchádzajúceho odseku neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.